PARTER OCH DOMSLUT

Hasham Khan

Parter

Tilltalad
HASHAM Saadi Aziz Khan, 19940130-1552
Kristinehamnsgatan 80 LGH 1301, 123 44 Farsta

Offentlig försvarare genom substitution
Advokat Filippa Hjortzberg de Champs
Brottsbyrån Advokat Stockholm AB
Parmmätargatan 7, 112 24 Stockholm

Offentlig försvarare
Advokat Marcus Lodin
Brottsbyrån Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Bangårdsgatan 13, 753 20 Uppsala

Åklagare
Kammaråklagarna Hedda Wittbom Skog och Johanna Rystedt
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Uppsala
Box 1424, 751 44 Uppsala

Målsägande
1. Tricia Acirocan

   Målsägandebiträde
   Advokat Bengt-Göran Hugoson
   Advokatfirman Hugoson AB
   Storgatan 20, 703 61 Örebro

2. Gunnar Allstrin

3. Ochan Onekgiu STEPHEN Ochaya

   Målsägandebiträde
   Advokat Bengt-Göran Hugoson
   Advokatfirman Hugoson AB
   Storgatan 20, 703 61 Örebro

Dok.id 250814-1646-1

4. Mustafa Sultani

   Målsägandebiträde
   Advokat Lisa Barnekow
   Altius Advokatbyrå HB
   Kungsgatan 62, 753 18 Uppsala

5. Dödsboet efter Oscar Ochaya

   Målsägandebiträde
   Advokat Bengt-Göran Hugoson
   Advokatfirman Hugoson AB
   Storgatan 20, 703 61 Örebro

Domslut

Brott som Hasham Khan döms för
Försök till grov misshandel, 2024-08-02, 3 kap 6 § 1 st och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken

Misshandel, 2023-04-26 – 2023-04-27, 3 kap 5 § brottsbalken

Mord, 2024-08-29 – 2024-08-30, 3 kap 1 § brottsbalken

Påföljd
Rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning

Rapporterade lagrum
Brott har begåtts under påverkan av allvarlig psykisk störning (30 kap 6 § brottsbalken).

Häktning m.m.
Hasham Khan ska vara kvar i häkte tills domen får laga kraft i frågan om påföljd.

Skadestånd
Hasham Khan ska betala skadestånd till Gunnar Allstrin med 10 000 kr. Hasham Khan ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 27 april 2023.

Hasham Khan ska betala skadestånd till dödsboet efter Oscar Ochaya med 97 580 kr. Hasham Khan ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 augusti 2024.

Hasham Khan ska betala skadestånd till Stephen Ochaya med 123 661 kr. Hasham Khan ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen

(1975:635) från den 30 augusti 2024.

Hasham Khan ska betala skadestånd till Mustafa Sultani med 44 075 kr. Hasham Khan ska också betala ränta på beloppet avseende kränkning om 40 000 kr och sjukvårdskostnad om 500 kr enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 2 augusti 2024. Hasham Khan ska också betala ränta på beloppet avseende inkomstförlust om 3 575 kr enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2024.

Hasham Khan ska betala skadestånd till Tricia Acirocan med 60 000 kr. Hasham Khan ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 augusti 2024.

Förverkande och beslag
Beslaget av en väst och ett par handskar, beslagtaget från okänd person, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till Willys AB (Polismyndigheten, 2024-5000-BG94891.1:1
2024-5000-BG94891.1:2.).

Beslaget av textilier, inredning, necessär, tandborstar, kläder och plånbok, beslagtaget hos Oscar Ochaya, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter hävas till polismyndigheten (anspråk saknas) (Polismyndigheten, 2024-5000-BG115715.15
2024-5000-BG115715.18
2024-5000-BG115715.22
2024-5000-BG115715.23
2024-5000-BG115715.24
2024-5000-BG115715.25
2024-5000-BG115715.26
2024-5000-BG115715.27
2024-5000-BG115715.28
2024-5000-BG115715.35
2024-5000-BG115715.37
2024-5000-BG115715.38
2024-5000-BG115715.47
2024-5000-BG115715.50
2024-5000-BG115715.52
2024-5000-BG115989.1
2024-5000-BG115989.2
2024-5000-BG115989.4
2024-5000-BG117991.1
2024-5000-BG119107.1
2024-5000-BG158906.1.).

Beslaget av dator, byxor och tröja, beslagtaget hos Oscar Ochaya, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till dödsboet efter Oscar Ochaya (Polismyndigheten, 2024-5000-BG109504.7
2024-5000-BG115715.49
2024-5000-BG115715.51.).

Beslaget av nycklar, beslagtaget hos Oscar Ochaya, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till Genova Knivsta Fastighet AB (Polismyndigheten, 2024-5000-BG117991.2 2024-5000-BG117991.3.).

Beslaget av skor och skosnören, beslagtaget hos Hasham Khan, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter hävas till polismyndigheten (anspråk saknas) (Polismyndigheten, 2025-5000-BG5012.1
2025-5000-BG5012.7.).

Beslaget av en mobiltelefon, beslagtaget hos Hasham Khan, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter hävas till polismyndigheten (anspråk saknas) (Polismyndigheten, 2024-5000-BG119107.1).

Beslaget av en kniv, beslagtaget från okänd, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter hävas till polismyndigheten (anspråk saknas) (Polismyndigheten, 2024-5000-BG110261.1).

Sekretess
Sekretessbestämmelsen i 21 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på
- de bilder på sida 51, 53, 56 och 87 i förundersökningsprotokollet akbilaga 88 som föredragits bakom stängda dörrar,
- uppgifterna i dödsfallsutlåtandet och kompletterande dödsfallsutlåtande samt journalanteckningar i tilläggsprotokoll, aktbilaga 87, som föredragits bakom stängda dörrar,
- uppgifter som lämnats vid förhör med Stina Ahlström bakom stängda dörrar.

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i i läkarintyget enligt 7 § lagen om särskild personutredning i brottmål (aktbilaga 58, med undantag för s.1) och den rättspsykiatriska undersökningen (aktbilaga 168) som lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar.

Brottsofferfond
Hasham Khan ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning
Marcus Lodin ska få ersättning av staten med 344 316 kr. Beloppet fördelas enligt följande:
• 241 865 kr arbete
• 33 350 kr tidsspillan
• 238 kr utlägg
• 68 863 kr mervärdesskatt

Lisa Barnekow ska få ersättning av staten med 53 230 kr. Beloppet fördelas enligt följande:
• 40 046,50 kr arbete
• 2 537,50 kr tidsspillan
• 10 646 kr mervärdesskatt

Bengt-Göran Hugoson ska få ersättning av staten med 202 188 kr. Beloppet fördelas enligt följande:
• 147 498 kr arbete
• 3 625 kr tidsspillan
• 10 627 kr utlägg
• 40 438 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Stämningsansökan 2024-11-13, Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Hasham Khan ska dömas för misshandel enligt 3 kap 5 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

> MISSHANDEL
> 5000-K486701-23
>
> Hasham Khan har slagit Gunnar Allstrin i ansiktet med sin knytnäve. Det hände natten mellan den 26 april 2023 och den 27 april 2023 vid Forsbackagatan 45, Farsta, Stockholms stad. Gunnar Allstrin orsakades svullnad och smärta.
>
> Hasham Khan begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan 2025-06-05, Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Hasham Khan ska dömas för försök till grov misshandel enligt 3 kap 6 § 1 st och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

> 1.1 FÖRSÖK TILL GROV MISSHANDEL (5000-K951614-24)
>
> Hasham Khan har försökt tillfoga Mustafa Sultani livsfarlig eller svår kroppsskada genom att hugga honom mot halsen med en sax. Det hände den 2 augusti 2024 på Willys Knivsta, Mejerskans gata 9, Knivsta kommun.
>
> Mustafa orsakades smärta och blödande sårskada. Det fanns en fara för att brottet skulle fullbordas eller så var fara endast på grund av tillfälliga omständigheter utesluten.
>
> Om brottet hade fullbordats borde det ha bedömts som grovt eftersom Hasham Khan utövat livsfarligt våld med ett skärande tillhygge mot Mustafa Sultanis hals.

Hasham Khan begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan 2025-06-05, Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Hasham Khan ska dömas för mord enligt 3 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 MORD (5000-K1099371-24)

Hasham Khan har dödat Oscar Ochaya genom att utdela flertalet hugg med ett vasst föremål i Oscar Ochayas hals, huvud och på kroppen. Oscar Ochaya orsakades flertalet sårskador och hudrispor på halsen, halsartären, huvudet, nacken, ryggen, armarna och händerna. Oscar Ochaya avled till följd av skadan på halsartären.

Det hände någon gång mellan den 29 augusti 2024 och den 30 augusti 2024 på Vråtorpsgatan 18, Knivsta, Knivsta kommun.

Hasham Khan begick gärningen med uppsåt.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Hasham Khan ska vara kvar i häkte tills domen får laga kraft i frågan om påföljd.

Skadestånd

Gunnar Allstrin har begärt att Hasham Khan ska betala skadestånd med 15 000 kr.
Beloppet avser ersättning för kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 27 april 2023.

Dödsboet efter Oscar Ochaya yrkar att yrkar att tingsrätten ska förplikta Hasham Khan att till dödsboet betala skadestånd för begravningskostnader och annan kostnad till följd av dödsfallet med totalt 97580 kr.
Begravningskostnader fördelas enligt följande
- Kostnad begravningsbyrå, 20990 kr
- Hyra lokal i Svenska kyrkan vid minnesstund, 2200 kr

- Offert gravsten, 39100 kr
- Kostnader för minnesceremoni i Uganda, 28457 kr

Annan kostnad till följd av dödsfallet avser hyra för Oscar Ochayas bostad i oktober 2024, 6833 kr.
Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) yrkas på beloppet från den 30 augusti 2024 tills betalning sker.

Stephen Ochaya biträder åtalet och yrkar att tingsrätten ska förplikta Hasham Khan att till honom betala skadestånd med sammanlagt 123 661 kr.
Beloppen fördelar sig enligt följande.
- Sveda och värk med 60 000 kr
- Särskild anhörigersättning med 50 000 kr
- Begravningskostnad med 7 247 kr
- Inkomstförlust med 6 414 kr

Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) yrkas på beloppet från den 30 augusti 2024 tills betalning sker.

Mustafa Sultani, som biträder åtalet, yrkar att tingsrätten förpliktigar Hasham Khan att till honom utge skadestånd enligt följande.
- Kränkning 50 000 kronor
- Sveda och värk 1 550 kronor (motsvarande 2 veckors akut psykiskt lidande)
- Sjukvårdskostnad 500 kronor
- Inkomstförlust 3 575 kronor

Totalt 55 625 kronor.
På beloppet avseende kränkning, sveda och värk samt sjukvårdskostnad yrkas ränta enligt 6 § räntelagen från den 2 augusti 2024 till dess full betalning sker.
På beloppet avseende inkomstförlust yrkas ränta enligt 6 § räntelagen från den 4 augusti 2024 till dess full betalning sker.

Tricia Acirocan yrkar att tingsrätten ska förplikta Hasham Khan att till henne betala skadestånd med sammanlagt 211 790 kr.
Beloppen fördelar sig enligt följande.
- Sveda och värk med 60 000 kr
- Särskild anhörigersättning med 50 000 kr
- Förlust av underhåll med 101 790

Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) yrkas på beloppet från den 30 augusti

2024 tills betalning sker.

Förverkande och beslag

Det yrkas att beslaget av en väst och ett par handskar, beslagtaget från okänd person, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till Willys AB. (Polismyndigheten, 2024-5000-BG94891.1:1 2024-5000-BG94891.1:2.).

Det yrkas att beslaget av textilier, inredning, necessär, tandborstar, kläder och plånbok, beslagtaget hos Oscar Ochaya, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter hävas till polismyndigheten (anspråk saknas). (Polismyndigheten, 2024-5000-BG115715.15
2024-5000-BG115715.18
2024-5000-BG115715.22
2024-5000-BG115715.23
2024-5000-BG115715.24
2024-5000-BG115715.25
2024-5000-BG115715.26
2024-5000-BG115715.27
2024-5000-BG115715.28
2024-5000-BG115715.35
2024-5000-BG115715.37
2024-5000-BG115715.38
2024-5000-BG115715.47
2024-5000-BG115715.50
2024-5000-BG115715.52
2024-5000-BG115989.1
2024-5000-BG115989.2
2024-5000-BG115989.4
2024-5000-BG117991.1
2024-5000-BG119107.1
2024-5000-BG158906.1.).

Det yrkas att beslaget av dator, byxor och tröja, beslagtaget hos Oscar

Ochaya, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till dödsboet efter Oscar Ochaya. (Polismyndigheten, 2024-5000-BG109504.7
2024-5000-BG115715.49
2024-5000-BG115715.51.).

Det yrkas att beslaget av nycklar, beslagtaget hos Oscar Ochaya, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till Genova Knivsta Fastighet AB. (Polismyndigheten, 2024-5000-BG117991.2 2024-5000-BG117991.3.).

Det yrkas att beslaget av skor och snosnören, beslagtaget hos Hasham Khan, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till Hasham Khan (Polismyndigheten, 2025-5000-BG5012.1 2025-5000-BG5012.7.).

Det yrkas att beslaget av en mobiltelefon, beslagtaget hos Hasham Khan, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter hävas till polismyndigheten (anspråk saknas). (Polismyndigheten, 2024-5000-BG119107.1).

Det yrkas att beslaget av en kniv, beslagtaget från okänd, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter hävas till polismyndigheten (anspråk saknas). (Polismyndigheten, 2024-5000-BG110261.1).

3 DOMSKÄL

BAKGRUND

Detta mål rör åtal för tre separata gärningar som synes sakna samband med varandra. Den gemensamma nämnaren är att Hasham Khan åtalats för samtliga gärningar; mord på Oscar Ochaya i dennes lägenhet i Knivsta i slutet av augusti 2024, försök till grov misshandel av Mustafa Sultani på dennes arbetsplats på Willys i Knivsta den 2 augusti 2024 (stämningsansökan den 5 juni 2025) samt misshandel av Gunnar Allstrin i anslutning till dennes bostad i Farsta i slutet av april 2023 (stämningsansökan den 16 december 2024 överlämnat från Södertörns tingsrätt).

Hasham Khan greps i Tyskland den 22 oktober 2024 efter att ha varit efterlyst och anhållen i sin frånvaro här sedan den 4 september 2024 för mordet på Oscar Ochaya. Han blev sedermera överlämnad till Sverige och gripen här den 19 december 2024. Han häktades den 20 december 2024 och frihetsberövandet består sedan dess.

Tingsrätten har hållit huvudförhandling i målet den 18, 25-27 juni 2025 och, efter uppehåll i anledning av att Hasham Khan genomgått rättspsykiatrisk undersökning, den 7 augusti 2025.

INSTÄLLNING

Skuldfrågan

<u>Åtalet för misshandel av Gunnar Allstrin den 26–27 april 2023</u>

Hasham Khan har förnekat gärningen. I andra hand har han förnekat brott under invändningen att han saknat uppsåt med hänsyn till sitt sjukdomstillstånd.

Åtalet för försök till grov misshandel av Mustafa Sultani den 2 augusti 2024

Hasham Khan har varken erkänt eller förnekat gärningen. I andra hand har han förnekat brott under invändningen att han saknat uppsåt med hänsyn till sitt sjukdomstillstånd. Under alla omständigheter ska gärningen rubriceras som försök till misshandel av normalgraden.

Åtalet för mord på Oscar Ochaya den 29–30 augusti 2024

Hasham Khan har varken erkänt eller förnekat gärningen. I andra hand har han förnekat brott under invändningen att han saknat uppsåt med hänsyn till sitt sjukdomstillstånd.

Särskilda yrkanden

Hasham Khan har inte haft något att invända mot åklagarens särskilda yrkanden. Han har inte gjort några anspråk på beslagen.

Enskilda anspråk

Hasham Khan har bestritt samtliga skadeståndsyrkanden med hänvisning till sin inställning i övrigt. Hasham Khan har vitsordat sättet att beräkna ränta på avseende samtliga skadeståndsyrkanden. Hasham Khans inställning till yrkade belopp framgår nedan i skälen avseende de enskilda anspråken.

Samtliga målsägande förutom Gunnar Allstrin har biträtt respektive åtal.

UTREDNINGEN

Allmänt

Hasham Khans uppgifter

Det är ostridigt att Hasham Khan, efter att ha haft en normal skolgång och ungdomstid, drabbades av allvarlig psykisk ohälsa i samband med inträdet i vuxenvärlden. Denna ohälsa synes ha förvärrats genom åren. Hasham är nu 31 år och har som vuxen vid flertalet tillfällen varit intagen för psykiatrisk tvångsvård, senast under häktningstiden i detta mål.

Av utredningen gällande Hashams hälsa framkommer att en konsekvens av den psykiska ohälsan är att han stundtals drabbas av mutism, vilket betyder att han slutar prata utan att det finns fysiska orsaker till detta. Detta skulle kunna vara en delförklaring till att Hasham valt att tiga under hela förundersökningen och i princip under även hela huvudförhandlingen i målet. Det kan säkert finnas andra förklaringar. Oavsett orsaken till tystnaden, har Hasham nyttjat sin rätt att inte uttala sig trots otaliga försök att få honom att prata såväl under förundersökningen som vid huvudförhandlingen. Detta medför att det i princip saknas uppgifter från Hasham att beakta vid bedömningen av särskilt ansvarsfrågorna i målet. Hasham har på egen begäran och efter rättens tillstånd närvarat under hela huvudförhandlingen antingen via medhörningsrum eller via videolänk från häktet.

Åtalet för misshandel av Gunnar Allstrin den 26–27 april 2023

Åklagaren har åberopat anmälan, fotografier och analysresultat som skriftlig bevisning.

Som muntlig bevisning har åklagaren förutom Hasham Khans uppgifter, åberopat målsägandeförhör med Gunnar Allstrin.

Åtalet för försök till grov misshandel av Mustafa Sultani den 2 augusti 2024

Som skriftlig bevisning har åklagaren åberopat stillbilder från övervakningskamera, beslagsprotokoll, fotografier, kartbild, analysresultat DNA och träffrapport samt journalanteckningar.

Förutom förhör med Hasham Khan har åklagaren åberopat målsägandeförhör med den på Willys anställde Mustafa Sultani och vittnesförhör med dennes kollega Sanna Sanner.

Därutöver har åklagaren åberopat syn av övervakningsfilm från Willys den 2 augusti 2024.

Målsäganden har åberopat samma bevisning som åklagaren och därutöver ett utdrag från kronofogdemyndigheten.

Åtalet för mord på Oscar Ochaya den 29-30 augusti 2024

Åklagaren har åberopat omfattande skriftlig bevisning, såsom fotografier av brottsplatsen och målsäganden, protokoll över brottsplatsundersökning, blodbildsanalyser från brottsplats och påträffade kläder, undersökning av biologiska spår, fingeravtrycksframkallning, obduktionsprotokoll och dödsfallsutlåtande, granskning av övervakningsfilmer, protokoll över låsloggar, promemoria bildjämförelser, sammanställning bussresor, finansiell utredning målsägande och tilltalad, analys dator, rättsintyg tilltalad och analys mobiltelefon.

Som muntlig bevisning har åklagaren, förutom förhör med Hasham Khan, åberopat följande. Målsägandeförhör med Oscar Ochayas pappa Stephen Ochaya och syster Tricia Acirocan, vittnesförhör med sakkunnige läkaren på rättsmedicin Stina Ahlström som deltog vid obduktionen, polisassistenten

Kristofer Ängström om dennes iakttagelser på brottsplatsen, Oscar Ochayas granne Kavinthi Hikkaduwage, Oscar Ochayas arbetskamrat Daniel Özgun samt busschauffören Amil Middhat.

Målsägandena har i huvudsak åberopat samma bevisning som åklagaren.

Hasham Khan har, förutom journalanteckningar, åberopat vittnesförhör med sin mamma Tayyeba Khan och med en av sina systrar Maera Khan till styrkande av i huvudsak hans psykiska mående genom åren. Dessa har mot bakgrund av närståendereglerna inte hörts under ed.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Åtalet för misshandel av Gunnar Allstrin den 26-27 april 2023

Gunnar Allstrin har berättat i huvudsak följande. Han hörde tre dova smällar från sitt tak varför han gick ut från bostaden för att se vad det kunde röra sig om. Han påträffade då en man på en stege på väg ner från taket. Plötsligt vände sig mannen om, sprang mot honom och utdelade ett slag med knuten näve i hans ansikte. Han tappade då sina glasögon. Mannen tog sedan upp glasögonen, kastade tillbaka dessa och frågade "vill du slåss igen". Eftersom mannens händer var blodiga kom det blod även på hans glasögon. Hela händelseförloppet gick jättesnabbt och mannen försvann från platsen. Han kände inte igen mannen sedan tidigare. Han fick ont och svullnad på ansiktets vänstra sida av slaget.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Gunnar Allstrin har berättat om en händelse helt i enlighet med åklagarens gärningsbeskrivning. Hans berättelse får stöd av anmälan och de fotografier som åklagaren har åberopat. Hasham Khan har inte lämnat några uppgifter överhuvudtaget.

Hasham Khan påträffades efter signalementsuppgifter och tidigare kännedom i ett trapphus i närheten samma kväll med blodig hand. NFC har analyserat blodet på målsägandens glasögon och fått träff på DNA tillhörande Hasham Khan (grad +4). Åklagaren har genom målsägandens uppgifter som får stöd av övrig utredning både bevisat gärningen och knutit Hasham till brottet som gärningsman. Åtalet för misshandel är styrkt.

Åtalet för försök till grov misshandel av Mustafa Sultani den 2 augusti 2024

Mustafa Sultani har berättat i huvudsak följande. Han arbetar på aktuell Willys-butik. Denna dag blev han uppmärksammad av kollega att det kommit in en man iklädd Willys-väst, som personalen brukar bära, som inte kändes igen. Han gick fram till mannen och frågade varför denne kommit dit. Mannen svarade då att han skulle vikariera för en person som hette ”Zacki”. De har en anställd om heter så, men han sa till mannen att i stället återkomma när deras chef var där. Han såg att mannen hade med sig en fullpackad väska som han ville se innehållet i. Han gick med mannen till kassan, sida vid sida och mannen var helt lugn. Framme vid kassan sa han till mannen att visa upp innehållet i väskan men då började denne springa varvid han tog tag i väskan. Mannen började då slå med huggliknande rörelser mot hans huvud och hals, det var mer än fyra slag. Han kände först ingenting på grund av adrenalinpåslaget. Han såg inte allt då han försökte skydda ansiktet. Det var först när kollegan skrek ”backa, han har sax” som han förstod att gärningspersonen var beväpnad. Han blev livrädd och trodde han skulle dö. Han upptäckte senare att han hade blod på halsen. Det var först när han bad att få titta i väskan som mannen blev aggressiv, dessförinnan var han helt lugn. Kollegan kom fram och sa att han blödde och att de skulle ringa polis. Han hade svårt att röra halsen dagen efter och ont i cirka en vecka. Märket på halsen fanns kvar i två månader och han har fortfarande ett märke på bröstet. Han blev

hotad av mannen men kommer idag inte ihåg om personen sagt ”släpp min väska annars dödar jag dig” som antecknats från polisförhöret.

Sanna Sanner har i huvudsak berättat i överensstämmelse med målsäganden. Hon hade uppsikt över kassaområdet och såg när Mustafa kom med gärningsmannen mot kassorna, hur denne började springa och hur Mustafa då fick tag i väskan. Gärningsmannen började då rikta slag mot Mustafas hals. En kollega skrek då ”släpp han har en sax” och då släppte Mustafa gärningsmannen. Hon såg att gärningsmannen hade något i handen men förstod inte att det var just en sax förrän kollegan skrek detta. Kollegan som skrek stod närmare Mustafa och gärningsmannen än vad hon gjorde. Gärningsmannen sprang sedan i väg efter att först ha ramlat och övriga sprang fram till Mustafa för att hjälpa till. Hon såg att gärningsmannen gjorde rörelser med föremålet i handen och siktade mot Mustafas hals, det var fråga om huggrörelser mot halsen.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Mustafa Sultani har berättat om en händelse i enlighet med åklagarens gärningsbeskrivning, hur han när han konfronterat den för honom okände mannen i Willys-västen blivit attackerad med det som han först uppfattat som slag mot övre delen av kroppen. Sanna Sanners berättelse ger fullt stöd åt Mustafas uppgifter. Även om Mustafa Sultani först inte uppfattat att gärningsmannen attackerat honom med en sax, stöds detta faktum av vad han uppfattat från kollegan och vad Sanna Sanner har berättat. Till detta kommer att de skador Mustafa fått väl stämmer överens med om att det varit fråga om en sax och inte minst vad tingsrätten kunnat iaktta av den av åklagaren åberopade filmen. Åklagaren har därmed styrkt gärningen i gärningsbeskrivningen.

Frågan är då om det är Hasham som är gärningsman. Hasham greps inte i anslutning till händelsen och har inte lämnat några egna uppgifter. Däremot finns det bilder från butikens övervakningskameror på när gärningsmannen går in i butiken iklädd Willys-väst. För tingsrätten råder det inte någon större tvekan över att det är Hasham på bilderna. Till detta kommer de spår på den Willys-väst som senare påträffats i närheten av butiken. Vid analys av västen har påträffats DNA från Hasham Khan samt från Oscar Ochaya som är målsägande avseende en annan händelse i detta mål. Åklagaren har genom detta mot Hashams nekande även bevisat att denne är gärningsman.

Gärningen ska rubriceras som försök till grov misshandel

Det är utrett att Hasham Khan beväpnad med en sax i handen, utdelat åtminstone fyra huggliknande rörelser mot Mustafa Sultanis överkropp (halsen, bröstet och armen). Mustafa har av detta fått, förvisso ytliga, skärsår bland annat på halsen. Att med ett vasst föremål som sax utdela sådana rörelser mot vitala delar av kroppen, särskilt halsen, hade kunnat leda till betydligt värre skador än vad som blev fallet. Händelseförloppet har avbrutits av att kollegan uppmärksammat Mustafa på att Hasham varit beväpnad med sax, det är därför endast tillfälliga omständigheter som gjort att effekten för Mustafa inte blev värre. Hade kollegan inte ingripit hade det funnits risk för betydligt värre följder än vad som turligt nog blev fallet. Gärningen ska därför rubriceras som försök till grov misshandel som åklagaren gjort gällande.

Åtalet för mord på Oscar Ochaya den 29–30 augusti 2024

Om Oscar

Oscar föddes i Uganda och kom till Sverige 2007 där redan hans pappa och delar av övrig familj bodde sedan länge. Hans mamma och enda helsyskon, systern Tricia, bor kvar i Uganda. Oscar har beskrivits av sin familj som en lugn, skötsam, sympatisk och snäll person, nästan för snäll enligt sin pappa.

Oscar bodde ensam i en lägenhet i Knivsta och arbetade på restaurang. Oscar hade planerat att åka till Uganda på besök i slutet av 2024.

Oscar hittades avliden i sin lägenhet den 4 september 2024. Oscar blev 27 år och har beskrivits som mycket saknad av sin familj och släkt, både i Sverige och Uganda. Det hölls begravningsceremonier i båda länderna i anledning av Oscars bortgång.

Vem är Hasham?

Hasham är 31 år och uppvuxen i Sverige tillsammans med föräldrar och flera syskon. Det har framkommit att han haft en väl fungerande uppväxt och skoltid. Någon gång i 18-årsåldern drabbades han av psykisk ohälsa som successivt har förvärrats vilket lett till omfattande kontakter med psykiatrin. Efter att ha blivit vräkt från den bostad han delade med sin mamma har han sedan början av 2024 levt som hemlös, utan fast sysselsättning.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Åtalet för mord på Oscar Ochaya den 29–30 augusti 2024

Kopplingen mellan Oscar Ochaya och Hasham Khan

Oscar Ochaya och Hasham Khan verkar såvitt framkommit inte varit nära vänner eller känt varandra sedan lång tid tillbaka men det är oklart hur de kommit i kontakt med varandra till en början. Det finns inga uppgifter om frekvensen av Oscars och Hashams umgänge eller om de till exempel haft gemensamma bekanta eller intressen. Av den samlade utredningen i målet måste det ändå anses utrett att Hasham, efter att ha blivit bostadslös i början av 2024, tidvis varit inneboende hos Oscar samt även haft tillgång till egen nyckel till Oscars bostad. Som tingsrätten har uppfattat saken hör en och samma nyckel såväl till bostadshusets port som till lägenhetsdörren, nyckelns överdel

till porten och dess nederdel till lägenhetsdörren. Passage med nyckeln registreras gällande såväl lägenhetsdörr som port, men med datum och klockslag endast när det gäller porten. Vittnet Kavinthi Hikkaduwage, som bott i samma trappuppgång som Oscar, har berättat hur hon vid flera tillfällen iakttagit en person liknande Hasham, alltid ensam, vid Oscars öppna lägenhetsdörr och sett hur denne haft en nyckel i dörrlåset. Vidare har Oscars syster Tricia berättat hur hon under ett videosamtal med Oscar som då befann sig i sin lägenhet, sett en man passera i bakgrunden med utseende liknande Hashams. Tricia har också berättat att hon då frågat Oscar om mannen och att Oscar sagt att han ville att mannen skulle flytta.

I Oscars dator har vidare påträffats en konversation mellan Oscar och hans mamma. I konversationen återfinns från Oscar den 1 juni 2024 ett fotografi av en flygbiljett/boardingkort i Hasham Khans namn (destination Madrid) samt även ett fotografi av en man vid en dator. Efter polisens bildanalys av ansikte, händer och hatt, samt rättens egna iakttagelser av Hasham, får det anses visat att fotografiet med stor säkerhet föreställa denne. I konversationen med mamman i anslutning till fotografiet har Oscar två dagar senare skrivit ”The guy speaks about seeing aliens. He speaks för hours being exaggerated” och” he may be dangerous”. Den 10 juni 2024 i samma konversation förefaller Oscar citera något innehållande ”allah” med tillägget ”the guy understand ing those text as to take knife and kill”.

Genom ovan, i kombination med det stora antal forensiska spår från Hasham som i samband med brottsplatsundersökningen hittats på spridda ställen i Oscars lägenhet, är Hasham knuten till såväl Oscar som till dennes lägenhet kring åtminstone aktuell tidsperiod, sommaren 2024. Det är även utrett att Hasham disponerat en nyckel till lägenheten/porten, mer om detta nedan. Genom Oscars konversationer med mamman och systern, är det också utrett att Oscar uttryckt rädsla för Hasham

När dog Oscar Ochaya?

Av bilder från övervakningskameror på Oscars arbetsplats, kommunala färdmedel tillsammans med inpasseringslogg i porten till dennes bostadshus, är det utrett att Oscar lämnade sin arbetsplats strax efter 22:30-tiden den 29 augusti 2024 och förflyttade sig utan sällskap med annan till bostadshuset där han loggades in i porten kl. 00:17 den 30 augusti 2024. Från denna tidpunkt har inte registrerats några passager med nyckel som kunnat knytas till Oscar, varken genom dörr eller port.

Oscar påträffades avliden på golvet i sin bostad den 4 september 2024 efter att polis fått bryta sig in i lägenheten genom den låsta dörren, det fanns inget annat sätt att ta sig in i lägenheten enligt polismannen Kristofer Ängström. Av förhör med den rättsläkare, Stina Ahlström, som avgett dödsfallsutlåtandet samt med Kristofer Ängström, som påträffade Oscar i lägenheten, är det helt utrett att dödstidpunkten infallit i det spann som åklagaren angett i sin gärningsbeskrivning. Eventuella uppgifter om att Oscar ska ha setts i livet därefter är därmed vederlagda av åklagarens bevisning.

Hur dog Oscar Ochaya?

Av brottsplatsundersökningen, dödsfallsutlåtandet samt förhören med Stina Ahlström och Kristofer Ängström är sammanfattningsvis följande utrett. Det fanns omfattande skador på Oscars kropp. Bland annat hade Oscar ett 30-tal skarpkantade sår på halsen, ett antal skarpkantade sårskador i skalpen, på ryggen, armarna, händerna samt hudrispor på armar och rygg. På de kläder han burit fanns det skador som motsvarade skadorna på kroppen. Skadornas utseende talar starkt för att de uppstått till följd av våld med vasst föremål, till exempel en kniv. Inga av skadorna på kroppen har konstaterats ha uppstått på annat sätt än genom skarpt våld. Skadornas utseende talar emot att de varit självförvållade, vissa av skadorna hade tvärtom utseende som talade för att de

tillfogats Oscar efter att han dött. Särskilt en skada, en solfjäderformad skärskada på halsen, har haft ett utseende som att ha tillfogats under kontrollerade former och i princip uteslutits att vara självförvållad. Det saknades spår av alkohol, droger eller andra läkemedel i Oscars blod. Den dödande skadan har lokaliserats till Oscars högersidiga halsartär. Det är därmed sammanfattningsvis helt utrett att annan person orsakats Oscars död genom skarpt och omfattande våld med stickvapen samt att våldet troligen fortsatt efter dödens inträde. Något mordvapen har ännu inte återfunnits.

Över hela lägenheten återfanns det omfattande blodspår vilket redogjorts för vid huvudförhandlingen och som framgår av den skriftliga bevisningen. Vid en samlad bedömning finner tingsrätten det utrett att Oscar i sin bostad varit utsatt för omfattande våld med stickvapen som lett till hans död, att det funnits spår av strid i lägenheten och att Oscar försökt ta sig ut ur lägenheten under det inte helt kortvariga händelseförloppet som slutligen lett till hans död.

Oscars döda kropp påträffades på golvet väld dold under en filt, som saknade spår av blod förutom i ena hörnet där påträffades blod med DNA från Hasham. Bredvid kroppen återfanns en pikétröja vrängd ut och in. Tröjan bar forensiska spår av såväl Oscar som Hasham och har bedömts av sakkunniga ha burits av gärningsmannen.

Vem dödade Oscar Ochaya?

Åklagaren har gjort gällande att det är Hasham Khan som har mördat Oscar och till stöd för detta åberopat omfattande bevisning. Hasham har som redan framgått inte lämnat några kommentarer överhuvudtaget till detta påstående och inte heller om sin eventuella kännedom om Oscar.

Tingsrätten har att vid sin bevisvärdering gå igenom var och ett av de bevis som åklagaren har åberopat och värdera dess styrka i förhållande till åklagarens påstående. Därefter ska tingsrätten göra en samlad bedömning av den totala

bevisningen för att bedöma om åklagaren har visat att det är ställt utom allt rimligt tvivel att Hasham är gärningsman. Detta innefattar att det ska vara i princip uteslutet att det kan finnas någon alternativ, och rimlig, gärningsman. Till skillnad mot i många andra mål, har tingsrätten inga uppgifter från den tilltalade, Hasham, att väga in i den samlade bedömningen men det förändrar inte åklagarens bevisbörda eller beviskravet.

Som framgått i det föregående anser tingsrätten det vara helt utrett att Oscar blivit dödad av annan person på den plats, tid och sätt som åklagaren gjort gällande. Likaså är det utrett att det funnits en koppling mellan Oscar och Hasham, att Hasham i vart fall tidvis bott i Oscars lägenhet, haft tillgång till egen nyckel samt till anhöriga uttryckt rädsla för Hasham.

När Oscar påträffades död i lägenheten den 4 september 2024 var dörren låst utifrån med nyckel. Från det att Oscar kom hem strax efter midnatt den 30 augusti 2024 fram till dess han påträffades död, finns det endast en registrering med nyckel i hans lägenhetsdörr. Detta utesluter att Oscar låst dörren, gärningsmannen måste alltså vara den sista person som såg Oscar i livet och låste dörren utifrån efter Oscars död. Dessutom låstes dörren med en annan nyckel än den som Oscar, enligt analyserna i utredningen, brukade använda vilket talar starkt för att den person som låste dörren utifrån haft tillgång till egen nyckel. Att Hasham haft tillgång till nyckel till dörr och port har redogjorts för ovan och det finns inga iakttagelser av andra personer i anslutning till lägenheten än Oscar och Hasham. Av de antalen träffar av forensiska spår i lägenheten är övervägande del från Oscar och ett stort antal från Hasham. Inget spår har kunnat knytas till någon annan identifierbar person. Allt detta talar starkt för att Hasham och Oscar är de två personer som uteslutande vistats i lägenheten och att Hasham är den sista personen som såg Oscar i livet. Men det finns fortfarande i någon mån utrymme för att ytterligare, okänd, person kan ha varit tillfälligt i lägenheten och haft tillgång till nyckel eftersom det enligt uppgift funnits tre exemplar av nycklar.

På morgonen den 30 augusti 2024 vid halvåttatiden på morgonen användes Oscars UL-kort (Uppsala Länstrafik) för sista gången. På fotografi från övervakningskamera i anslutning till aktuell busshållplats i Knivsta på gångavstånd från Oscars bostad kan skönjas en person på håll med stor bylsig jacka och något rött på axeln. Den chaufför som körde den busstur där Oscars busskort registrerades sista gången, Amil Middhat, har berättat att han reagerade på den ende påstigande passageraren vid aktuell busshållplats. Mannen hade märklig klädsel för att vara en dag i augusti, tjock vinterjacka och huva med pälskant som var neddragen till näsan samt någon typ av militärbyxor och kängor. Amil Middhat frågade på skoj om mannen frös, men denne bara log till svar och tittade inte honom i ögonen. Mannen hade skägg, mörka ögonbryn och någon slags maskering över huvudet. Han iakttog mannen under resan genom backspegeln och noterade att denne tittade ner som om han försökte gömma sig. Han blev nästan lite orolig över mannens beteende, han tänkte att ”antingen har denne man gjort något eller är i färd att göra det”. Han vidtog dock inga åtgärder i anledning av detta. Av fotografier från övervakningskamera vid bussresans sista hållplats kan iakttas en man till det yttre välliknande den person som beskrivits av busschaufförен, samt den som kunde skönjas på övervakningskameran vid busshållplatsen i Kista, gå av bussen från aktuell busstur med en röd påse/väska i handen.

Oscars SL-kort (Stockholms lokaltrafik) används sedan vid fem tillfällen den 30 augusti 2024 i Märsta och Stockholmsområdet samt dagarna därefter i centrala Stockholm. Den 31 augusti 2024 ses på övervakningsfilm från centrala Stockholm en mansperson med liknande klädsel och röd väska/påse som på bilderna från i anslutning till att Oscars UL-kort användes sista gången. Det finns även den 1 september 2024 bilder från övervakningsfilmer på en person med liknande yttre och ryggsäck som kunnat kopplas till Hasham.

Allt detta talar med styrka för att en person med utseende, klädsel och accessoarer välliknande Hasham rört sig på olika områden i Knivsta och

Stockholm samtidigt och i närheten som det registreras resor på Oscars UL/SL-kort efter Oscars död. Till detta kommer att Oscars plånbok den 31 augusti 2024 påträffas i en papperskorg på Stockholms central. I plånboken återfanns den lägenhetsnyckel som Oscar enligt analyserna brukade använda och använde när han gick in i sin port och lägenhet strax efter midnatt den 30 augusti 2024. I plånboken påträffades även nycklar till fönstren i Oscars lägenhet med DNA både från Hasham och Oscar.

Därtill kommer spår från föremål i lägenheten och från Oscar. På den ljusa pikétröja som hittades ut och in intill Oscars döda kropp i lägenheten återfanns blodspår från Oscar och flera forensiska spår från Hasham. Därtill tillkommer ett forensiskt spår från en oidentifierbar person. Av den samlade spåranalysen som lagts fram i åklagarens skriftliga bevisning framgår följande. Blodspåren på tröjan talar för att den burits i samband med att Oscar dödades. Att den har Hashams DNA på insidan och saknar skador i tyget efter vasst föremål samt placeringen av blodstänk talar för att tröjan har burits av Hasham under det händelseförloppet som ledde till Oscars död. Den filt som låg prydligt över Oscars döda kropp var inte särskilt blodbesudlad men hade Hashams DNA i ett blodspår i kanten på filten. Slutligen, till allt detta kommer att det återfanns DNA från Hasham under Oscars fingernaglar.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Som framgår av det som redogjorts för ovan, har åklagaren åberopat ett relativt stort antal olika bevis till stöd för sitt gärningspåstående. Var och ett av dessa bevis talar med styrka, förvisso av varierande grad, för åklagarens gärningspåstående. Starkaste bevisen i sig är kanske främst spåren från brottsplatsen. Vid en samlad bedömning av samtliga bevis finner tingsrätten att åklagaren har visat att det är ställt utom rimligt tvivel att Hasham är ensam gärningsman. Bevisen är helt enkelt för många, av olika slag samt för starka för att ge utrymme för rimligt tvivel i frågan om Hasham som ensam gärningsman.

Även den omständigheten att Hasham i nära anslutning till Oscars död gett sig av utomlands och stannat där nära två månader innan han kunde gripas talar förstås i samma riktning.

Slutligen måste tingsrätten ändå ställa sig frågan om det finns någon rimlig alternativ gärningsman som inte är Hasham. Det har inte kommit fram något som talar för en alternativ gärningsman, inga forensiska spår, inga iakttagelser av andra personer kring Oscar, hans lägenhet eller hans tillhörigheter. Att Oscars plånbok påträffas i nära anslutning till hans död innehållande föremål kopplade till Oscars lägenhet med Hashams DNA på, i ett område där någon med signalement, dessutom med för årstiden påfallande avvikande klädsel, väl passande in på Hasham, rört sig aktuella dagar med hjälp av Oscars busskort torde utesluta en alternativ gärningsman.

Det brutala sätt som Oscar, med tanke på hur han beskrivits och hans levnadssätt, dödats på tyder på att det inte kan vara en vid i vart fall gärningstillfället psykiskt frisk människa som utfört handlingen. Detta vägt mot övriga omständigheter medför att utrymmet för en alternativ gärningsman ytterligare täpps till.

Sammantaget finner tingsrätten att åklagaren med den framlagda bevisningen har visat att det är ställt utom rimligt tvivel att det är Hasham Khan som dödat Oscar Ochaya. Med tanke på tillvägagångssättet och övriga omständigheter kan gärningen inte rubriceras på annat sätt än som mord.

Slutligen, något motiv för mordet på Oscar Ochaya har inte kunnat klarläggas, vilket med all säkerhet hade varit önskvärt för hans anhöriga. Det går bara att spekulera i den frågan och något säkert svar går nog aldrig att finna. Förmodligen finns motivet att finna någonstans i gärningsmannens psykiska tillstånd i samband med gärningen.

Har Hasham Khan haft erforderligt uppsåt till gärningarna?

Allmänt

Tingsrätten har enligt vad som redovisats för kommit fram till att åklagaren har bevisat att Hasham Khan har begått de gärningar som han åtalats för. Även vid gärningar som har begåtts av personer med psykisk störning ska en vanlig uppsåtsprövning ske. Åklagaren har som alltid bevisbördan även för den tilltalades uppsåt, det är alltså inte fråga om tillämpning av bestämmelserna om ansvarsfrihet i 24 kap brottsbalken där bevisbördan är delvis omvänd.

Försvaret har gjort gällande att Hasham på grund av allvarlig psykisk sjukdom saknat uppsåt till de åtalade gärningarna och därför inte ska dömas till ansvar.

I fråga om uppsåt ligger ett allmänt krav på medvetenhet. Om en gärningsman varit alltför omtöcknad och därmed inte varit tillräckligt medveten vid gärningen, föreligger inte uppsåt i lagens mening. En sådan omständighet kan vara att gärningsmannen lider av en allvarlig psykisk störning, exempelvis en akut psykos med bristande verklighetsuppfattning eller något liknande förvirringstillstånd. Kravet på medvetenhet är lågt ställt, att en gärningsman på grund av psykisk störning har felaktig uppfattning om motiv eller andra bakomliggande förhållanden hindrar inte att kravet på medvetenhet är uppfyllt. Det är mycket sällan en domstol kommer fram till att det föreligger bristande uppsåt på grund av nedsatt medvetande, även hos tilltalade som konstaterats lida av allvarlig psykisk störning. Ett typfall om bristande medvetenhet som beskrivits i doktrin är en man som dödar sin fru under ett epileptiskt anfall.

Tingsrätten har inför den rättspsykiatriska undersökningen även ställt frågan till Rättsmedicinalverket (RMV), för det fall Hasham Khan bedöms ha lidit av en allvarlig psykisk störning vid gärningen/arna, har den allvarliga psykiska störningen medfört att Hasham saknat förmåga att inse gärningens innebörd och/eller saknat förmåga att anpassa sitt handlande efter sådan insikt. Till detta

kommer frågeställningen om Hasham Khans tillstånd orsakats av självförvållat rus.

Som alltid när det gäller frågan om uppsåt ska tingsrätten beakta omständigheter före, under och efter gärningen som kan ha betydelse i frågan. I den följande bedömningen av uppsåtet tar tingsrättens avstamp i det rättspsykiatriska utlåtandet tillsammans med samtliga andra omständigheter i samband med gärningarna som kan ha bäring i fråga om uppsåtet.

RMV har i huvudsak uttalat följande i den nu aktuella delen av sitt utlåtande: Eftersom det saknas objektiv information gällande Hasham Khans exakta psykiska tillstånd vid gärningarna och då Hasham Khan sagt sig inte minnas gärningarna, är det svårt att med säkerhet uttala sig om dennes förmåga att inse gärningens innebörd och huruvida Hasham Khan saknat förmåga att anpassa sig efter sådan insikt. När det gäller misshandeln i april 2023 gör ingripande polis och läkare inom psykiatrin olika bedömningar i frågan om Hasham Khan är psykotisk eller inte. När det gäller gärningen på Willys framstår denna ha föregåtts av visst mått av förslagenhet då Hasham Khan klätt sig i butikens kläder, vilket talar emot ett förvirringstillstånd hos Hasham Khan eller bristande kontakt med verkligheten. När det gäller mordet är det svårare att veta om Hasham Khan led av några uttalade vanföreställningar kopplade till brottsoffret, eller om gärningen i stället föregicks av mer verklighetsgrundade inslag.

RMV bedömer sammantaget att det tydligt framgår att Hasham Khan led av psykotiska symtom under gärningsperioden, men att det inte föreligger stöd för att fastslå att dessa var av den grad att han helt saknade förmåga att inse gärningarnas innebörd eller anpassa sitt handlande utifrån en sådan insikt. I stället bedöms Hasham, utifrån sin allvarliga psykiska störning, haft en nedsatt förmåga att inse gärningarnas innebörd. Förmågan till handlingskontroll bedömdes endast i liten grad ha varit nedsatt.

Tingsrätten konstaterar att RMV, som under flera veckors tid observerat, samtalat med och undersökt Hasham i syfte att ta reda på om denne lider av allvarlig psykisk störning, kommit fram till att Hasham i vart fall inte saknat efterfrågad förmåga om än den varit nedsatt, vilket enligt tingsrätten tydligt visar på tillräcklig medvetenhet. Till detta gör tingsrätten följande konstateranden avseende var och en av gärningarna.

Åtalet för försök till grov misshandel av Mustafa Sultani den 2 augusti 2024

Tingsrätten delar RMV:s bedömning att Hasham Khans beteende vid gärningen tyder på att han haft tillräckligt uppsåt. Särskilt detta att han synes ha planerat besöket genom att sätta på sig en Willys-väst samt att han gått till attack mot målsäganden beväpnad med en sax som han initialt lyckats hålla dold för såväl målsäganden som kollegan. Hasham har också gått till attack som direkt respons på att ha blivit konfronterad kring innehållet i väskan. Han har också trots förstärkning lyckats ta sig ut från butiken och undvikt ett gripande. Allt detta sammantaget gör att tingsrätten finner att Hasham haft tillräckligt uppsåt för att hållas straffrättsligt ansvarig för gärningen.

Åtalet för misshandel av Gunnar Allstrin den 26–27 april 2023

När det gäller åtalet för misshandel av Gunnar Allstrin gör tingsrätten samma bedömning av Hasham Khans uppsåt som när det gäller försöket till den grova misshandeln, särskilt detta att han gått till attack som respons på ett konfronterande. Hasham har haft erforderligt uppsåt för straffrättsligt ansvar även för denna gärning.

Åtalet för mord på Oscar Ochaya den 29–30 augusti 2024

Frågan om uppsåt i denna del är lite knepigare eftersom det saknas iakttagelser av Hasham inför och under gärningen. Hasham har inte heller velat uttala sig något om Oscar eller händelsen, i vart fall inte före den rättspsykiatriska

undersökningen. Förutom vad RMV uttalat generellt och som tingsrätten redogjort för konstaterar tingsrätten följande. Det som har framkommit av brottsplatsundersökningen och kanske särskilt om Hashams förehavanden i direkt anslutning efter mordet, ger intrycket att Hasham Khan agerat ganska förslaget, kallt och kalkylerat. Exempelvis när det gäller att Hasham, ganska prydligt, placerat en filt över Oscars döda kropp som för att dölja denna, försöken att torka undan blod i lägenheten, att Hasham lämnat lägenheten i nära anslutning till mordet och låst efter sig med nyckel, tagit med sig Oscars plånbok och delvis maskerad åkt kommunalt till centrala Stockholm med Oscars busskort. Dessutom har Hasham rätt omgående efter att ha dumpat Oscars plånbok i centrala Stockholm, d.v.s. flera mil från brottsplatsen tagit sig till Tyskland där han lyckats hålla sig undan i nästan två månader. Till detta kommer att han på vägen måste ha gjort sig av med mordvapnet då detta ännu inte har hittats. Allt detta, i kombination med RMV:s slutsatser, styrker att det är fråga om en i högsta grad, om än sjuk, medveten och inte förvirrad gärningsman. Hasham ska därför bedömas ha haft erforderligt uppsåt till mordet på Oscar.

Hasham Khan ska dömas till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning

Gärningarnas straffvärde m.m.

Hasham Khan döms nu för mord, försök till grov misshandel och misshandel. Vid bestämmande av straffvärdet utgår tingsrätten ifrån det allvarligaste av brotten, d.v.s. mordet.

Straffskalan för mord är, enligt 3 kap 1 § brottsbalken, fängelse i lägst tio och högst arton år, eller på livstid. I bestämmelsen anges vidare omständigheter som särskilt ska beaktas som skäl för livstids fängelse, nämligen om gärningen

har föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslöst. Om det finns omständigheter som talar för livstids fängelse, ska domstolen göra en samlad bedömning av om livstidsstraff ska komma i fråga.

Utgångspunkten är att mord har ett straffvärde som motsvarar 16 års fängelse, om det vid brottet sammantaget varken finns några försvårande eller förmildrande omständigheter.

Det går förstås inte med säkerhet att uttala sig om hur mordet på Oscar gått till då det saknas vittnen och särskilt då Hasham inte lämnat några som helst uppgifter om gärningen, i vart fall inte inför tingsrätten. Följande har dock kunnat utredas. Mordet på Oscar har begåtts av Hasham i dennes bostad, där Oscar haft rätt att känna sig trygg. Av utredningen har inte framkommit några omständigheter som tyder på att Hasham skulle haft anledning att angripa Oscar, som beskrivits som lugn, skötsam och alldeles för snäll. Allt tyder på att Oscar av välvilja låtit den bostadslöse Hasham bo i Oscars lägenhet och det finns uppgifter som tyder på att i tiden före mordet Oscar känt rädsla för Hasham. Av brottsplatsundersökningen framgår att Oscar haft begränsad möjlighet att värja sig och blodspåren från brottsplatsen tyder på att Oscar utan framgång blödande försökt lämna lägenheten. Våldet mot Oscar har som framgår av rättsfallsutlåtandet varit mycket omfattande. Med tanke på blodspårens utbredning i lägenhet och av vad rättsläkaren Stina Ahlström har berättat måste händelseförloppet inte varit helt kortvarigt, vilket måste ha orsakat Oscar svårt lidande och dödsångest. Mordet skulle närmast kunna liknas som bestialiskt. Mot bakgrund av allt detta motsvarar gärningens straffvärde enligt tingsrättens bedömning livstids fängelse. I detta innefattas av naturliga skäl även de övriga två gärningarna eftersom livstids fängelse är lagens strängaste straff.

I mildrande riktning när det gäller straffvärdet ska dock den omständigheten att det är utrett att Hasham vid tidpunkten för gärningen till följd av en allvarlig psykisk störning haft nedsatt förmåga att inse gärningen och anpassa sitt handlade efter en sådan insikt beaktas (se 29 kap. 3 § 2 brottsbalken). Även den tid som Hasham suttit frihetsberövad med fulla restriktioner i anledning av nu aktuella misstankar ska beaktas. Tingsrätten saknar dock tillräckligt underlag och stöd för att ytterligare beakta tiden, och sättet, för frihetsberövandet i Tyskland.

Vid en samlad bedömning av straffvärdet och ovan omständigheter skulle ett fängelsestraff, om det var aktuellt för Hasham, bestämmas till en längd av 18 år.

Val av påföljd

Hasham Khan är tidigare ostraffad. I den rättspsykiatriska undersökningen som har gjorts har det konstaterats att Hasham Khan begått de aktuella gärningarna under påverkan av en allvarlig psykiskt störning, att han vid tiden för undersökningen led av en allvarlig psykisk störning, att han till följd av sitt psykiska tillstånd och personliga förhållanden i övrigt har behov av psykiatrisk vård som är förenad med frihetsberövande eller annat tvång, att det därmed finns medicinska förutsättningar att överlämna honom till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap 3 § brottsbalken samt att det till följd av den psykiska störningen finns risk för att han återfaller i brottslighet av allvarligt slag.

Den som har begått ett brott under påverkan av en allvarlig psykisk störning ska i första hand dömas till en annan påföljd än fängelse. Rätten får döma till fängelse endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen av om det finns sådana skäl ska rätten beakta bland annat om brottet har ett högt straffvärde och om den tilltalade saknar eller har ett begränsat behov av psykiatrisk vård. Rätten får inte döma till fängelse om den tilltalade till följd av den allvarliga

psykiska störningen har saknat förmåga att inse gärningens innebörd eller anpassa sitt handlande efter en sådan insikt (se 30 kap. 6 § brottsbalken).

I det rättspsykiatriska utlåtandet bedöms det, som redan redogjorts för, att Hasham Khan har haft nedsatt förmåga att inse gärningens innebörd och anpassa sitt handlade efter den insikt som funnits men inte saknat dessa förmågor. Det finns därför inget hinder mot att döma honom till fängelse av den anledningen. Tingsrätten bedömer dock att det inte föreligger synnerliga skäl att döma Hasham Khan till någon annan påföljd än rättspsykiatrisk vård. Tingsrätten anser tvärtom att det framkommit under huvudförhandlingen och av RMV:s utlåtande att Hasham Khans har ett stort, eller i princip nödvändigt, behov av sluten psykiatrisk vård varför det inte föreligger synnerliga skäl för fängelse. Att straffvärdet för gärningen förvisso är mycket högt, ändrar inte den bedömningen. Tingsrätten anser också att denna påföljd är den som har bäst prognos för att leda till att Hasham inte begår brott i framtiden, till gagn för särskilt omgivningen men även för honom.

Den rättspsykiatriska vården ska med hänsyn till den höga återfallsrisken förenas med särskild utskrivningsprövning.

Hasham Khan ska betala skadestånd till målsägandena

Gunnar Allstrin

Eftersom Hasham Khan döms för misshandel av Gunnar Allstrin ska han betala skadestånd till Gunnar Allstrin för den kränkning misshandeln har inneburit för denne. Hasham Khan har inte vitsordat något belopp som skäligt i sig. Mot bakgrund av vad som framkommit om händelsen som vid en jämförelse av praxis på området, finner tingsrätten att 10 000 kr i ersättning för kränkning är skäligt. Ränta följer av lag.

Mustafa Sultani

Hasham Khan ska betala skadestånd till Mustafa Sultani eftersom han nu döms för försök till grov misshandel av denne.

Hasham Khan har vitsordat beloppen avseende inkomstförlust om 3 575 kr och sjukvårdskostnad om 500 kr som skäliga i sig och dessa ska dömas ut. När det gäller yrkade belopp för sveda och värk och kränkning har Hasham Khan inte vitsordat något belopp som skäligt i sig.

Den brottsliga gärning som Hasham Khan nu döms för att ha utsatt Mustafa Sultani, har medfört en allvarlig kränkning av dennes personliga integritet. Hasham Khan ska därför betala skadestånd i form av kränkningsersättning till Mustafa Sultani. Tingsrätten finner vid en genomgång av praxis på området att skälig ersättning för kränkning i detta fall uppgår till 40 000 kr.

När det gäller skadestånd i form av ersättning för sveda och värk ska det motsvara den akuta sjuktiden och det krävs i allmänhet att den skadelidande visar på sjukskrivning för att ersättning ska utgå. Om någon sjukskrivning inte har visats krävs det att det har varit uppenbart att akut sjuktid förevarit och att besvären ur medicinsk synpunkt hade motiverat sjukskrivningen. Det ankommer på den som kräver skadestånd att styrka dessa omständigheter (se RH 2017:32). Utredningen består i huvudsak av Mustafa Sultanis uppgifter i denna del där han gör gällande att ersättning för sveda och värk ska utgå motsvarande två veckors akut psykiskt lidande men det har inte visats eller påståtts att Mustafa Sultani varit sjukskriven i anledning av brottet. Tingsrätten ifrågasätter inte att Mustafa Sultani har mått mycket dåligt efter händelsen. Eftersom det inte genom utredningen är styrkt att det varit fråga om ett så omfattande lidande att det uppenbart skulle ha motiverat sjukskrivning, ska Mustafa Sultanis skadeståndsyrkande i denna del avslås.

Ränta följer av lag.

Dödsboet efter Oscar Ochaya

Hasham Khan har vitsordat dödsboets rätt till skadestånd samt beloppen som skäliga i sig beträffande samtliga begravningskostnader. Avseende annan kostnad i form av hyra för den avlidnes bostad under oktober månad 2024 har Hasham Khan endast vitsordat beloppet som skäligt i sig.

Enligt 5 kap. 2 § första stycket 1 skadeståndslagen ska ersättning betalas i skälig omfattning för annan kostnad till följd av dödsfallet. Hyra för den avlidne Oscar Ochayas lägenhet för oktober 2024 utgör en annan kostnad till följd av dödsfallet. Av utredningen har framkommit att det har utställts en faktura men som vid huvudförhandlingen ännu inte har betalats. Tingsrätten bedömer att kostnaden för dödsboet är styrkt och dödsboet efter Oscar Ochaya är således ersättningsberättigade för kostnaden.

Med ovan angiven utgång i skuldfrågan är Hasham Khan skadeståndsskyldig gentemot dödsboet efter Oscar Ochaya. Eftersom Hasham Khan har vitsordat yrkade belopp samt sättet att beräkna ränta på skadeståndet som skäliga i sig ska yrkandet bifallas fullt ut.

Stephen Ochaya – Oscar Ochayas pappa

Hasham Khan har vitsordat rätten till skadestånd och beloppen som skäliga beträffande sveda och värk, särskild anhörigersättning, begravningskostnad och inkomstförlust.

Med ovan angiven utgång i skuldfrågan är Hasham Khan skadeståndsskyldig gentemot Stephen Ochaya. Eftersom Hasham Khan har vitsordat rätten till skadestånd samt yrkade belopp som skäliga i sig ska yrkandet bifallas fullt ut. På beloppet ska utgå yrkad ränta.

Tricia Acirocan - Oscar Ochayas syster

Hasham Khan har vitsordat Tricia Acirocans rätt till skadestånd och yrkat belopp beträffande sveda och värk som skäligt i sig. Med ovan angiven utgång i skuldfrågan är Hasham Khan skadeståndsskyldig gentemot Tricia Acirocan. Eftersom Hasham Khan har vitsordat rätten till skadestånd för sveda och värk samt beloppet som skäligt i sig, ska yrkandet bifallas i denna del. På beloppet ska utgå yrkad ränta.

När det gäller yrkandet om särskild anhörigersättning har Hasham Khan vitsordat ett belopp om 50 000 kr som skäligt i och för sig. När det gäller yrkandet om skadestånd med 101 790 kr för förlust av underhåll, har Hasham Khan varken vitsordat rätten till detta eller skäligheten av beloppet.

Tricia Acirocan var helsyster till Oscar Ochaya. Särskild anhörigersättning regleras i 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Personkretsen ”den som stod den avlidne särskilt nära” är samma kategori som avses i 5 kap. 2 § första stycket 3 skadeståndslagen. Regleringen om ersättning till särskilt närstående tar främst sikte på make eller maka, registrerade parter, sambo, barn och förälder (se prop. 2000/01:68 s. 37). I rättsfallet NJA 2006 s. 181 konstaterade Högsta domstolen att för att syskon som inte sammanbor med offret ska anses ersättningsberättigade måste det föreligga speciella förhållanden (jfr NJA 2021 s. 46). Av utredningen har framkommit att Tricia Acirocan har stått den avlidne Oscar Ochaya nära och att de har haft en mycket regelbunden kontakt över telefon. Tingsrätten ifrågasätter inte på något sätt Tricia Acirocans förlust, men systern ingår inte i den personkrets som bestämmelsen om särskild anhörigersättning främst tar sikte på. Hon har inte heller ingått i samma etablerade hushållsgemenskap som den avlidne, utan de har bott i olika länder sedan Oscar Ochaya flyttade från Uganda till Sverige år 2007, när Tricia Acirocan endast var några år gammal. Sedan dess har syskonen träffats endast

ett fåtal gånger. Vad som i övrigt framkommit om deras relation gör inte heller att det föreligger sådana speciella förhållanden att Tricia Acirocan kan anses ersättningsberättigad. Tricia Acirocans skadeståndsyrkande i denna del ska därför avslås.

Enligt 5 kap. 2 § 1 och 5 kap. 2 § andra stycket skadeståndslagen är efterlevande som på annat sätt var beroende av den avlidne för sin försörjning berättigad till ersättning för förlust av underhåll om underhåll utgick vid tiden för dödsfallet. Utifrån lagtexten är det inte uteslutet att förlust av underhåll kan tänkas utgå till ett syskon som varit beroende av den avlidne för försörjning. Av utredningen har framkommit att Oscar Ochaya sedan år 2019 skickat cirka 2 miljoner ugandiska shilling till Tricia Acirocan i början av varje skoltermin. Det ugandiska skolåret har tre terminer. Tricia Acirocan har använt pengarna för att betala för bland annat sitt boende och skolmaterial. Tricia Acirocan har tänkt att studera vid universitetet fram till och med år 2030, vilket beräkningen av förslut av underhåll har utgått ifrån. Det har genom utredningen framkommit att hon kommer ha möjlighet att fortsätta studierna eftersom hennes far betalar skolavgifterna. Vid en sammantagen bedömning finner tingsrätten inte att det av utredningen är styrkt att Tricia Acirocan varit beroende av Oscar Ochaya för sin försörjning. Tricia Acirocan är därför inte ersättningsberättigad till förlust av underhåll och hennes yrkande i denna del ska därför avslås.

ÖVRIGA FRÅGOR

Häktning

Det är fråga om mycket allvarlig brottslighet som Hasham Khan befunnits skyldig till. Det är inte uppenbart att det saknas skäl för häktning med hänsyn till risken för att Hasham begår nya brott och även undandrar sig lagföring.

Hasham ska därför vara kvar i häkte till dess domen inte längre får överklagas.

Övrigt

Eftersom samtliga brott som Hasham Khan nu döms för har strängare straff än penningböter i straffskalorna, ska Hasham Khan betala en avgift till Brottsofferfonden.

Yrkandena om bevisbeslag avseende föremål under åtalspunkterna 1 och 2 i stämningsansökan den 5 juni 2025 är lagligen grundade och ska bifallas.

Den av försvaren och målsägandebiträdena begärda ersättningarna är skäliga och ska betalas ut. Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdena ska stanna på staten med tanke på Hasham Khans nuvarande samt kommande sociala och ekonomiska situation.

RÄTTEN

Chefsrådmannen Louise Conradi samt nämndemännen Anders Åresten, Natalia Glowniak och Petra Witt Nyström
Rätten är enig.

Digitalt signerad av chefsrådmannen Louise Conradi

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Uppsala tingsrätt senast **den 4 september 2025**. Överklagandet ska vara skriftligt. Uppsala tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Uppsala tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Uppsala tingsrätt. Tänk på att skicka

det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Uppsala tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Uppsala tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.